

Да пишеш музика за театър е особен занаят. Той изисква от композитора специални умения. Не просто да напише някаква музика, която е изфантазирал, но и добре да познава законите на театралната сцена, да подчини таланта си на нуждите на спектакъла, и не на последно място - да успее да убеди режисьора в идеите си.

Затова композиторите, които пишат за сцена, са малцина. В българския театър запомняща се музика са писали Кирил Дончев, Димитър Вълчев, Асен Аврамов.

Сега на театралната сцена дебютира Цветан Недялков с музиката за пиесата "Островът" от Иво Сиромахов, режисьор Съни Сънински. Един сложен спектакъл, в който се преплитат много теми и амплитудата на настроенята варира постоянно. Изисква се композиторът да е рефлексивен и с богата музикална култура. Недялков добре познава всички жанрове и с лекота композира както етюди с класическо звучене, така и характерни мелодии като танго, блуграс кьнтри и дори африкански ритми.

Изключително находчив момент в спектакъла е използването на живо изпълнение на цигулка. То не е самоцелен ход, а част от драматургията на представлението и смислов акцент, който подчертава събитията в сюжета. Живата цигулка въвежда зрителя в театралната условност и участва в спектакъла като равностойно действащо лице.

Особено внимание заслужава финалната тема в "Островът". Недялков разработва по оригинален начин фолклорната песен "Я кажи ми облаче ле бяло", като въвежда в интродукцията китари и барабани с рок-звучене и до такава степен "подвежда" публиката, че първите акорди на кантото прозвучават изненадващо. До този момент мелодията на добре познатата песен остава напълно неразпознаваема. А това е важно, защото в пиесата става дума за български емигранти и авторската интерпретация на "Облаче ле бяло" звучи като смислово обобщение на целия спектакъл.

Дебютът на Цветан Недялков като театрален композитор

е впечатляващ. Музиката, която е създал, е въздействащо средство в спектакъла "Островът" и, ако съдим по реакциите на зрителите, успява да ги докосне и развълнува. Ефект, който трудно постигат дори утвърдени композитори с дългогодишен опит на театралната сцена.

Иво Сирмахов